

[Indenrigsministeren]

vis mand forbyde, at det nogen sinde bliver aktuelt! – ville fraskrive sig retten til at udskrive valg med et vist, om man så må sige, ikke for langt varsel. Det er dér, problemet ligger, men vi gør jo alt, hvad vi kan.

Det er ikke mig, der skal korrekse, men jeg synes nu nok, hr. Niels Helveg Petersen burde gå hen til hr. Freddy Madsen senere og sige undskyld, for det, det drejer sig om i dag, det er valg til folketinget og kommunale valg, og retningslinjerne er ensartede. Hr. Niels Helveg Petersen sagde før, at jeg ikke havde visioner, men jeg har i hvert fald haft så meget vision, at jeg tud begge tingene med. Det var altså en uretfærdig bemærkning til hr. Freddy Madsen.

Med hensyn til gæstearbejderne er det jo rigtigt, at vi tidligere har behandlet et forslag om at give nordiske statsborgere valgret, men de nordiske statsborgeres valgret til kommunalvalg hang meget nøje sammen med, at nordiske statsborgere samtidig havde mulighed for at opnå statsborgerskab her i landet, altså efter 3 års uafbrudt ophold, og jeg forstod, at der faktisk var stor enighed om her i folketinget, at man ikke ønskede at gå videre. Det er klart, at vi hen ad vejen må overveje spørgsmålet, men jeg tror ikke, der er aktuel anledning til, at vi lige netop skal gøre det separat i Danmark. Jeg er altid parat til at diskutere problemerne. Andre lande har jo ikke ønsket at gøre det. Vi kan selvfølgelig være foregangsland. Spørgsmålet er, hvor langt vi skal gå.

I øvrigt tak for en venlig modtagelse af lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

(Lovforslag nr. L 7. Fremsat 5/10 77).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Møller Andersen (S):

Det er jo tredje gang inden for et meget kort spænd af tid, at et lovforslag af denne karakter har været forelagt folketinget. I kalenderåret 1977 er det anden gang, lovforslaget fremsættes. Af hensyn hertil og af hensyn til de gode bemærkninger, der er gjort sidste gang, skal jeg nøjes med at konkludere på socialdemokratiets vegne, at vi finder, dette lovforslag er en hensigtsmæssig løsning på en række jordfordelingsproblemer. Vi skal derfor som ved sidste behandling af denne sag anbefale lovforslaget og så håbe, at denne gode, lille sag må blive gennemført denne gang.

Ernst Schmidt (FP):

Som det lige er blevet bemærket, er der tale om en genfremsættelse, og jeg kan da også godt sige, at vi i fremskridtspartiet ikke har følt os foranlediget til at tage velvilligt imod forslaget denne gang. Vi mener, det er udtryk for en forfladigelse af ejendomsretsbegrebet, og derfor har vi ikke meget sympati for forslaget.

Ivar Hansen (V):

Som det allerede er sagt, er det eneste nye i sagen, at det er en ny trafikminister, der fremsætter dette lovforslag, som er en klar genfremsættelse. Det giver mig ikke anledning til at sige andet, end hvad jeg fremførte ved den tidligere førstebehandling, som fandt sted den 26. april 1977, og som man kan læse om i Folketingstidende 1976-77, 2. samling, sp. 2813-2820.

Bernt Henriksen (KF):

Hensigten med lovforslaget er jo at løse de problemer, som opstår, når et vejanlæg skærer en ejendom over. Fordelen ved lovforslaget synes vi er høring af landbrugsministeriet i første instans.

[Børnt Henriksen]

Vores ordfører gjorde ved førstebehandlingen opmærksom på, at vi så nogle tekniske problemer. Der tales om, at en ejendom har grænse. Hvornår har den det, og hvad er en grænse? Skiller en vej, eller deler den?

Mere principielt vil vi gerne i udvalget undersøge, om lovforslaget er et generelt ekspropriationslovforslag. Hvis det er det, vil vi nok prøve at få det luget ud af forslaget, men vi ser frem til udvalgsarbejdet.

Bodil Liventhal (CD):

Da mit partis ordfører er forhindret i at være til stede, skal jeg fremføre centrumdemokraternes syn på forslaget.

Vi mener, det foreliggende lovforslag allerede har været genstand for en indledende udvalgsbehandling i den foregående samling. Dermed er opklaringsfasen indledt, men langt fra afsluttet. Der er stadig detaljer, der trænger til belysning, så vi vil fortsat anbefale en positiv, men kritisk udvalgsbehandling.

Alfred Andersen (SF):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede ved denne behandling, skal jeg nøjes med at henvise til, hvad vi har sagt tidligere.

Kanstrup (DKP):

Jeg skal på mit partis vegne udtrykke vor positive holdning til lovforslaget. Når bl. a. større vejanlæg, som det er beskrevet, kan ødelægge en god adgang til jordarealerne, så finder vi det rimeligt, at der gennem lovgivning sikres muligheder for, at landbruget kan have gode arealer og kan have fornuftigere jordtilliggende.

Jeg skal da heller ikke undlade at bemærke, at såvel De danske Landboforeninger som De samvirkende Husmandsforeninger for længst har anmodet om en ajourført lovgivning på området. Det er også rigtigt, som det er angivet i bemærkningerne til lovforslaget, at der går store arealer til vejformål. Det kan måske nok forekomme lidt mangelfuldt, at man nøjes med at omtale vejformål, når vi også ved, at der går store arealer til sommerhusudstyknings for slet ikke at tale om arealer til det unyttige militær.

Der skal ingen tvivl være om, at vi betragter spørgsmålet om almenvellets ret til ekspropriation som en sag, der bør udvides til at omfatte mere end vejanlæg. Alligevel betrag-

ter vi dette forslag som et skridt – muligvis lille, men alligevel et skridt – i den rigtige retning, hvorfor vi også vil medvirke til positiv udvalgsbehandling af sagen.

Niels Helveg Petersen (RV):

Da det jo drejer sig om en genfremsættelse, skal jeg i det væsentlige nøjes med at henvise til, hvad ordføreren for det radikale venstre tidligere har sagt om forslaget. Vi har fortsat en positiv grundholdning til forslaget, hvis formål jo er at sikre den bedst mulige jordfordeling især i forbindelse med store vejanlæg.

Jeg vil gerne understrege betydningen af, at jordfordelingssekretariatet i alle disse sager kommer ind i billedet så hurtigt som muligt; det har stor betydning for sagernes videre forløb.

Chr. Christensen (KrF):

Ifølge ministerens skriftlige fremsættelsestale har lovforslaget jo til formål at udbygge mulighederne for at begrænse den varige driftsmæssige forringelse, som kan ramme en landbrugsejendom, der berøres af et stort ekspropriationsanlæg. Denne målsætning finder vi da positiv. Vi finder det i det hele taget positivt, at man ved ekspropriation af landbrugsjord søger foretaget mageskifte, så man kan modvirke unødigt forringelse af en landbrugsejendom.

Men ekspropriation er efter vor opfattelse en meget alvorlig sag, som griber dybt ind i menneskers liv både økonomisk og psykisk. Problemerne bliver ikke mindre, når der efter lovforslaget skal kunne foretages mageskifte, uden at man har indhentet samtykke hos parterne. Vi synes som sagt, det er godt at foretage mageskifte, men det må efter vor opfattelse ske med parternes samtykke. Derfor er vi særdeles skeptiske over for det fremsatte forslag.

Hjørtlund Christensen (DR):

Vi har i forrige samling givet tilslutning til forslaget, og jeg skal her ganske kort på retsforbundets vegne gøre nogle få bemærkninger. Når almenvellet kræver det, er det jo en ganske naturlig foranstaltning, at ejere ved en sådan jordfordeling, en slags mageskifte, af praktiske grunde stilles bedre end efter hidtil gældende praksis. Der kan selvfølgelig

[Hjortlund Christensen]

altid opstå uheldige situationer, hvor nogle ejere skal afgive jord og måske ikke til gengæld tilstilles et areal af samme størrelse, men sikkerheden for så retfærdig en løsning som muligt ligger jo i ankemulighederne. Man har to ankemuligheder: man har ankemulighed til taksationskommissioner og endelig til en overtaksationskommission.

Fra mit partis side kan vi kun støtte forslaget.

Ministeren for offentlige arbejder (Kjeld Olesen):

Jeg er for anden gang i den situation, at jeg kan takke for en overvejende positiv modtagelse af dette forslag.

Jeg vil bare lige sige til hr. Chr. Christensen, at det, forslaget i virkeligheden går ud på, er ved en ændring af loven at føre denne ~~à~~ jour med den fremgangsmåde, der reelt anvendes i dag.

Ordføreren for retsforbundet nævnte de ankemuligheder, der eksisterer. Fremgangsmåden ved ekspropriation er mindst muligt at bruge tvang, mest muligt at tale sig til rette. Sådan har det været, sådan skal det også være efter dette lovforslag, når det forhåbentlig kommer igennem. Men der kan være enkelte, særlige situationer, hvor det kan være nødvendigt, at man har en lovhjælp.

Med disse bemærkninger udtrykker jeg håbet om, at vi i det kommende arbejde kan nå frem til at få vedtaget lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om indskrænkning af driften på og senere nedlæggelse af statsbanestrækningen Vojens-Haderslev.

(Lovforslag nr. L 8. Fremsat 5/10 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karl Nielsen (S):

Forslaget går ud på, at ministeren får en bemyndigelse til at indskrænke driften på banestrækningen Vojens-Haderslev til befordring af vognladningsgoods og til senere at nedlægge strækningen. Banestrækningen har en ringe længde – ca. 13 km – personbefordringen på strækningen er i realiteten allerede fra 1973 foregået med rutebiler, passagerantallet på strækningen er stærkt dalende i de senere år, hvortil kommer, at Sønderjyllands amtsråd ved planlægningen af den kollektive trafik i området har forudsat personbefordring på strækningen afviklet med rutebiler. Bl. a. af disse grunde skal jeg på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget, på trods af at vi ikke er tilhængere af, at der nedlægges jernbaner. Vi ønsker tværtimod jernbanerne udbygget og moderniseret, idet vi anser jernbanerne som en naturlig kerne i den kollektive trafik.

Jeg vil derfor spørge ministeren, om vi kan se dette forslag som et helt isoleret tilfælde, altså en enlig svale for så vidt angår nedlæggelse af jernbaner.

Dohrmann (FP):

Uanset ministerens bemærkninger til lovforslaget må ingen jo være i tvivl om, at det, ministeren her foreslår, er en fuldstændig nedlæggelse af statsbanestrækningen Vojens-Haderslev.

Dertil vil jeg gerne sige, at vedrørende persontrafikken må man erkende, at behovet ikke er til stede, men en anden side af sagen er godstransporten, og dér stiller sagen sig jo noget anderledes. Jeg er noget betænkelig ved de konsekvenser, en fuldstændig nedlægning vil få for erhvervslivet, og det er en af de ting, vi vil forsøge at få helt afklaret under udvalgsarbejdet.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at som provinsbo bør man være meget påpasselig, hver gang der kommer et forslag om nedlæggelse inden for DSB. Det er, som om tendensen